

Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser

ÅRSBERETNING 2013

FORORD	3
ORGANISATORISKE FORHOLD	3
MEDARBEJDERE	3
KLINIK	5
FORSKNING	6
FORSKNINGSPROJEKTER.....	6
ANDRE PROJEKTER.....	9
BEVILLINGER OG FONDSMIDLER.....	9
PUBLIKATIONER	10
TIDSSKRIFTARTIKLER M/PEER REVIEW	10
POPULÆRVIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER.....	11
KONFERENCEABSTRACTS I TIDSSKRIFT	11
BØGUDGIVELSE / BIDRAG TIL BØGER	12
KONFERENCER OG FOREDRAG	12
VIDENSKABELIGE FOREDRAG	12
POPULÆRVIDENSKABELIGE FOREDRAG	14
POSTERS	15
UNDERVISNING	16
FORSKERUDDANNELSE	16
PRÆGRADUAT UNDERVISNING	16
POSTGRADUAT UNDERVISNING	17
ANDET.....	19
LØBENDE REDAKTIONELT ARBEJDE	19
PEER REVIEWS.....	19
EDITORIAL BOARDS	19
BEDØMMELSESUDVALG.....	20
RÅD/NÆVN/UDVALG	20
ANDRE FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSAKTIVITETER	21
SOCIALFAGLIG FORMIDLING	21
GÆSTEFØRELÆSNINGER.....	23
GÆSTER.....	24
GÆSTE- / STUDIEOPHOLD.....	24
PRISER.....	24
SUPERVISION / VEJLEDNING.....	24

Forord

Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser er en afdeling under Hoved-Neuro-Centret på Aarhus Universitetshospital. Afdelingen beskæftiger sig primært med forskning og behandling af patienter med funktionelle lidelser. Desuden deltager afdelingen aktivt i formidling af viden om funktionelle lidelser samt post- og prægraduat undervisning af forskellige faggrupper.

Afdelingens forskningsaktiviteter tager udgangspunkt i en tværfaglig tilgang til funktionelle lidelser, og forskningen har både en somatisk, en psykologisk, en kulturel og en social vinkel. Afdelingen har et tæt samarbejde med andre lægefaglige specialer.

Der var i 2013 7 igangværende ph.d.-projekter, 1 ph.d.-afhandling er blevet afsluttet og forsvaret, og der er blevet publiceret 11 videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter med peer review.

Klinikken modtog i 2013 592 henvisninger, hvoraf 282 patienter var til forundersøgelse/diagnostisk vurdering. Der har været et stadigt stigende antal henvendelser fra journalister, og funktionelle lidelser er blevet godt omtalt i pressen. Desuden har der været flere forespørgsler fra en bred vifte af forskellige faggrupper, som beskæftiger sig med patienter med funktionelle lidelser.

Afdelingen havde i slutningen af 2013 40 ansatte med bred tværfaglig baggrund.

Organisatoriske forhold

Forskningsklinikken er en del af Neuro-Hoved-Centret på Aarhus Universitetshospital. Desuden er Forskningsklinikken tilknyttet Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet via professorat og lektorater.

Forskningsklinikken for Ludomani (FKL) sorterer organisatorisk og ledelsesmæssigt under Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser. FKL udsender særskilt årsberetning.

Medarbejdere

Ledelse

- Fink, Per. Professor, ledende overlæge, ph.d., dr.med.
- Kondrup, Dorthe. Lægeseekretær, administrativ leder

Videnskabeligt og klinisk personale, ordinært aflønnet

- Carstensen, Tina BW. Cand.psych., ph.d.
- Christensen, Nils B. Cand.med., overlæge
- Fjorback, Lone O. Cand.med., overlæge, ph.d.
- Frostholt, Lisbeth. Cand.psych., ph.d., lektor
- Høeg, Mariann D. Cand.med., afdelingslæge
- Jensen, Jens S. MSc, statistiker
- Kronstrand, Louise M. Cand.psych.aut., klinisk psykolog
- Middelfart, Lisbeth M. Cand.med., reservelæge
- Nymark, Bente. Socialformidler
- Rehfeld, Emma. Cand.med., overlæge
- Schröder, Andreas. Cand.med., afdelingslæge, ph.d.
- Ørnbøl, Eva. MSc, statistiker

Videnskabeligt og klinisk personale, fondslønnet

- Agger, Johanne L. Cand.med., ph.d.-stud.
- Eilenberg, T. Cand.psych.aut., ph.d.-stud.
- Eriksen, Hanne-Lise F. Cand.psych, ph.d., post.doc, FKL
- Finsbogadottir H. Cand.psych., FKL
- Frølund, Heidi, Cand.psych., post.doc.
- Gilibert, Line H P. Cand.psych.aut., FKL
- Jakobsen, Jacob P., Cand.psych., ph.d.
- Jensen, Ditte H. Cand.psych.
- Jensen, Stine M., Cand.psych.aut., FKL
- Kallesøe, Karen, 1. reservelæge
- Krag, Morten B, Cand.med., reservelæge
- Lange, Anne-Dorte. Socialfaglig konsulent, formidlingsmedarbejder
- Linnet, Jakob. Cand.psych.aut., ph.d., afdelingsleder, lektor, FKL
- Markussen T. Cand.psych., FKL
- Mehlsen, Mimi. Cand.psych., ph.d.
- Nielsen, Heidi B. Cand.psych.
- Pallesen, Karen Johanne. Cand.scient., ph.d.
- Pedersen, M.M. Cand.psych., ph.d.-stud.
- Preuss, Tua. Cand.psych
- Rask, Charlotte U. Cand.med., ph.d., lektor
- Tarber, Christel. Cand.mag.ling., ph.d.-stud.
- Thastum, Mille M. Cand.psych.
- Thorgaard, Mette V. Cand.med., reservelæge, ph.d.-stud.
- Toscano, Lene HS. Cand.med., afdelingslæge

Teknisk administrativt personale, fonds- og ordinært aflønnet

- Andersen, Theis. Application developer
- Back, Maiken. Lægeseekretær
- Bek, Pia B. Lægeseekretær, FKL
- Bjørnskov, Lizell B., lægeseekretær

- Pedersen, Julie K. Kursus- og sprogsekretær
- Skjøth, Malene. Forsknings- og professorsekretær
- Skou, Christina. Lægeseekretær
- Zacho, Kirsten. Kursus- og sprogsekretær

Forskningsårsstuderende

- Sletting, Sara L. Stud.med., forskningsårsstud.
- Wichaidit, B. Stud.med., forskningsårsstud.

Eksterne

- Weinman, John. Adjungeret professor

Klinik

Fra 2005 har afdelingen haft en begrænset forskningsbaseret klinisk funktion.

I 2013 modtog klinikken 592 henvisninger, og 282 patienter der opfyldte kriterierne for enten Bodily distress syndrome eller Helbredsangst gennemgik en forundersøgelse samt diagnostisk interview.

Som noget nyt har klinikken i efteråret 2013 oprettet et tilbud for unge (15-19 år) som har multi-organ Bodily distress syndrom. De første ca. 20 patienter er set i 2013 i dette regi.

Klinikken har i betydeligt omfang givet råd og vejledning vedrørende konkrete patienter til læger og sociale myndigheder.

Der er aftalt konsultationsordning med Infektionsmedicinsk Afdeling på AUH.

Forskning

Forskningsklinikken havde i 2013 7 ph.d.-studerende tilknyttet, hvoraf 1 forsvarede sin afhandling, samt 2 forskningsårsstuderende.

Forskningsprojekter

Behandling af multi-organ bodily distress syndrome. Et dobbelt-blindet placebokontrolleret forsøg af effekten af Imipramin (STreSS-3).

Hovedansvarlig: Agger JL., Cand.med., ph.d.-stud.

Behandling af multi-organ bodily distress syndrome. Et randomiseret kontrolleret forsøg af effekten af Acceptance and Commitment Therapy anvendt som hhv. gruppeterapi eller workshop overfor standardbehandling (STreSS-4).

Hovedansvarlig: Agger JL., Cand.med., ph.d.-stud.

Behandling af patienter med helbredsangst. En randomiseret, kontrolleret undersøgelse af gruppeterapi (Acceptance and Commitment Therapy) sammenlignet med en venteliste.

Hovedansvarlig: Eilenberg T., cand.psych. ph.d.-stud.

Funktionel sygdoms epidemiologi. Afgrænsning, forekomst, årsag og prognose. DanFunD projektet.

Multicenterstudie med deltagelse af:

Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, Glostrup Universitetshospital, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser (FFL), Aarhus Universitetshospital, Mental Health Centre Copenhagen.

Hovedansvarlig på FFL: Fink P., professor, ph.d., dr.med.

Effekten af en edukativ video efter akut whiplash traume. Et randomiseret kontrolleret forsøg.

Hovedansvarlig: Pedersen MM., cand.psych., ph.d.-stud.

Helbredsangst og sygdomsadfærd hos børn af mødre med svær helbredsangst

Hovedansvarlig: Thorgaard MV., Cand.med., ph.d.-stud.

Acceptance and Commitment Therapy (ACT) i folkeskolen/gymnasiet – en forebyggende intervention.

Hovedansvarlig: Nielsen LK, cand. psych

Italesættelsen af funktionelle lidelser mellem læge og patient.

Hovedansvarlig: Tarber C., cand.mag., ph.d.-stud.

Functional somatic symptoms in childhood: predictors, course and continuity. The CCC2000 cohort.

Hovedansvarlig: Rask CU., Cand.med., ph.d.

Early treatment of debilitating post-concussional symptoms in adolescents and young adults.

Hovedansvarlig: Thastum, M., Cand.psych.

Acceptance and Commitment group therapy for adolescents with a range of functional somatic syndromes: randomized trial.

Hovedansvarlig: Hansen K.K., Cand.med.

Effekten af haveterapi sammenlignet med individuel kognitiv terapi ved psykolog.

Nacadia, Københavns Universitet.

Hovedansvarlig: Fjorback L., Cand.med., ph.d.

Mindfulness Therapy for Veterans - a pilot study.

Hovedansvarlig: Preuss T., Cand.psyk.

A pilot study of mechanisms of change in Acceptance and Commitment Group Therapy for Health Anxiety.

Hovedansvarlig: Hoffmann D., cand.psych.

Psychogenic nonepileptic seizures (PNES) in children: Survey of the diagnostic and treatment practice among Danish paediatrician.

Hovedansvarlig: Rask CU., cand.med., ph.d.

Wichaidit BT., stud.med., forskningsårsstuderende.

Is physical disease missed in patients with medically unexplained symptoms? A long-term follow-up of 120 patients diagnosed with bodily distress syndrome.

Hovedansvarlig: Schröder A., Cand.med., ph.d.

Skovenborg EL, stud.med.

Are changes in illness perceptions associated with changes in longterm outcome of functional somatic symptoms? A longitudinal study.

Hovedansvarlig: Schröder A., Cand.med., ph.d.

Sletten SL., stud.med.

The role of neuroticism and maladaptive coping strategies on health outcomes in patients with multi-organ bodily distress syndrome

Hovedansvarlig: Pedersen HF, cand.psych., ph.d.

Cognitive-behavioural group treatment for a range of functional somatic syndromes: a cost-effectiveness analysis

Hovedansvarlig: Schröder A, cand.med., ph.d.

Psykologiske faktorerers betydning for symptombilledet og sygdomsforløbet hos patienter udsat for akut whiplash traume.

Hovedansvarlig: Carstensen TBW, cand.psych., ph.d.

Medically unexplained symptoms and functional disorders in primary care.

Hovedansvarlig: Rask M., Cand.med., ph.d.-stud.
(Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus).

Patientuddannelse til kroniske smertepatienter.

Komiteen for Sundhedsoplysning.
Hovedansvarlig: Mehlsen M., cand.psych., ph.d.

Internet-baseret Acceptance and Commitment Therapy (ACT) til patienter med helbredsangst

Hovedansvarlig: Jensen DH, Cand.psych.

Consequences of functional disorders?

Hovedansvarlig: Løngaard K., cand.scient.san.publ., ph.d.-stud.
(Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)).

Bodily distress syndrome; natural course and risk factors of patient and healthcare system.

Hovedansvarlig: Budtz-Lilly A., Cand.med., ph.d-stud.
(Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus).

Funktionel lidelse og tilbagevenden til arbejde.

Hovedansvarlig: Momsen AM. Fysioterapeut, MPH, ph.d.
(Marselisborgcentret og NFA).

Børne- og ungdomspsykiatrisk indsats til børn og unge med svære funktionelle somatiske symptomer: Sygdomsforståelse og empowerment efter psykoedukation og familierapeutisk intervention

Hovedansvarlig: Hulgaard D, cand. med.
(Forskningsenheden for Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center Odense)

Helbredsangst symptomer hos børn og unge henvist til udredning for OCD.

Hovedansvarlig: Rask CU., cand.med., ph.d.
Villadsen, stud.med.

En deskriptiv undersøgelse af børns præoperative angst: Prædiktorer, risikofaktorer og konsekvenser

Hovedansvarlig: Skovby P., forskningssygeplejerske
(Intensiv og anæstesiaafdelingen, Skejby, AUH)

Parent training for preschool ADHD: a randomised controlled effectiveness trial of the New Forest Parenting Programme in a clinical sample of Danish children

Hovedansvarlig: Lange AM, cand. Psych.

(Forskningsafsnittet Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Risskov)

Karakteristik af børn med funktionelle somatiske symptomer henvist fra pædiatrisk afdeling til børne- og ungdomspsykiatrisk regi.

Hovedansvarlig: Tøt-Strate S., stud.med., forskningsårsstuderende.

(Forskningsenheden for Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Odense)

Andre projekter

Formidling af viden om funktionelle lidelser

Hovedansvarlig: Toscano L., Cand.med.

Diagnostisk interview, SCAN. Sammen med en international forskergruppe er afdelingen inddraget i arbejdet med at revidere interviewet.

Hovedansvarlig: Fink P., Cand.med., prof.

SDQ og DAWBA som screenings- og diagnostiske redskaber af psykiske helbredsproblemer hos danske børn og unge - Koordineret indsats for udvikling og implementering af SDQ og DAWBA til anvendelse i nationale kliniske, epidemiologiske og tværsektorielle projekter

Rask CU, Cand.med., ph.d. (faglig ansvarlig) er sammen med en national forskergruppe inddraget i dette arbejde.

Bevillinger og fondsmidler

Vi er taknemmelige for den støtte, vi har modtaget til forskning og formidling fra:

- TrygFonden
- Lundbeckfonden
- Forsknings- og innovationsstyrelsen
- The Beatrice Surovell Haskell Fund
- Aarhus Universitetshospital
- Rejseansøgning

- Fru C. Hermansens Mindelegat
- Fonden til styrkelse af psykiatrisk forskning ved Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center
- Soldaterlegatet

Publikationer

Tidsskriftartikler m/peer review

Eilenberg T, Kronstrand LM, Fink P, Frostholm L. **Acceptance and commitment group therapy for health anxiety - Results from a pilot study.** J Anxiety Disord 2013;27(5):461-8.

Fink P. **Når lægen lader sig føre bag lyset.** Editorial, Ugeskrift for Læger, 2013 175(36):2020.

Fjorback LO, Rasmussen BH, Preuss T. **God effekt af mindfulness ved symptomer på stress, angst og depression.** Ugeskriftfor Læger 2013.

Kronstrand LM. **Acceptance and Commitment Therapy – om det svære arbejde at leve et meningsfuldt liv med en krop, der "larmer";** Månedsskrift for Almen Praksis, 2013(704-712).

Linnet J, Thomsen KR, Møller A, Callesen MB. **Slot Machine Response Frequency Predicts Pathological Gambling.** International Journal of Psychological Studies, 2013;5(1):121-127.

Linnet J. **The Iowa Gambling Task and the three fallacies of dopamine in gambling disorder.** Frontiers in Psychology 2013; 4:1-11.

Callesen MB, Hansen KV, Gjedde A, Linnet J, Møller A. **Dopaminergic and clinical correlates of pathological gambling in Parkinson's disease : A case report.** Frontiers in Behavioral Neuroscience 2013;7(95):1-8.

Rask CU, Ørnbøl,E, Fink P, Skovgaard AM. **Functional somatic symptoms and consultation patterns in 5- to 7-year-olds.** Pediatrics. 2013;132(2):e459-67.

Rosendal M, Blankenstein AH, Morriss R, Fink P, Kroenke K, Sharpe M, Burton C. **Enhanced care by generals for functional somatic symptoms and disorders in primary care: Cochrane systematic review (Review).** The Cochrane Collaboration. Wiley & Sons 2013.

Schröder A, Dalgaard M, Fink P. **Subjektiv svimmelhed**. Ugeskr Læger 2013;175(45):2698-2702

Skovenborg EL, Schröder A. **Is physical disease missed in patients with medically unexplained symptoms? A long-term follow-up of 120 patients diagnosed with bodily distress syndrome**. General Hospital Psychiatry 2013;36(1):38-45.

Populærvideenskabelige publikationer

Carstensen, T. **Psykosociale faktorerers betydning for restitution efter akut whiplash traume**. Bestpractice – Psykiatri/Neurologi, nr. 23.

Eilenberg T. **Helbredsangst kan behandles med ACT - nye lovende forskningsresultater**. Angstavisen, 43:4-7.

Fjorback LO. **Hjulpet af nyeste forskning**, Udforsk, Aarhus Universitetshospital.

Konferenceabstracts i tidsskrift

Schröder A. **Cognitive-behavioural group treatment for a range of functional somatic syndromes: Lessons learned from the STreSS-1 trial**. J Psychosom Res 2013;75(2):194-195

Thorgaard M. **Health anxiety and illness behaviour in children of mothers with severe health anxiety**. J. Psychosom Res 2013;75(2):193-194.

Thorgaard M. **Health anxiety and illness behaviour in children of mothers with severe health anxiety**: J Psychosom Res 2013;75(2):193-194.

Rask CU. **Functional somatic symptoms at the age of 5–7 years: A general population study of factors linked to medical consultation**: J Psychosom Res 2013, 74: 555–556.

Rask CU. **Health anxiety in childhood: A general population study of 11–12 year-old Danish children**: J Psychosom Res 2013, 74: 556

Bogudgivelse / Bidrag til bøger

Bog

Klinisk Sundhedspsykologi. Friis-Hasché, E. (red.), Frostholt, L. (red.) & Schröder, A. (red.) 2013 2 udg. Munksgård Danmark.

Klinisk vejledning for almen praksis. Funktionelle lidelser. Dansk Selskab for Almen Medicin 2013.

Bogkapitler

Fink P, Birket-Smith M. **Funktionelle smerter og sygdom.** In: Staehelin Jensen T, Dahl JB, Arendt-Nielsen L, editors. Smertebogen. 2nd ed. FADL's Forlag 2013:173-186.

Frostholt L, Carstensen T. **Sygdomsopfattelse og coping.** Klinisk Sundhedspsykologi. Redaktører: Friis-Hasché, E., Frostholt, F. & Schröder A., 2. udgave, 2013, 1. oplag 2013. Danmark: Munksgaard.

Schröder A, Fink P. **Belastningsreaktioner og funktionelle.** Klinisk Sundhedspsykologi. Redaktører: Friis-Hasché, E., Frostholt, F. & Schröder A., 2. udgave, 2013, 1. oplag 2013. Danmark: Munksgaard.

Rask C. **Funktionelle symptomer og lidelser hos børn. I Klinisk vejledning for funktionelle lidelser for almen praksis.** Dansk Selskab for Almen Medicin, 2013.

Thastum M, Rask C. **Biopsykosocial tilgang hos børn med kroniske fysiske sygdomme. I Klinisk Sundhedspsykologi** (Redaktører: Friis-Hasché E, Frostholt L, Schroeder A, 2. udgave. Munksgaard. Kap 18.

Konferencer og foredrag

Videnskabelige foredrag

Carstensen T. **Sick leave before acute whiplash trauma predicts course of recovery.** 22th World Congress on Psychosomatic Assessment and Integrative Care (ICPM): Lisbon, Portugal.

Fink P. **Bodily distress disorder and the new classification.** WPA, Wien 2013.

Fink P. **Clinical assessment of patients with MUS/BDS** (EAPM working groups on MUS/BDS). Workshop, EAPM, Cambridge..

Fink P. **Coping after whiplash injury**. Whiplash Reykjavik 2013; Low impact injuries. Medical, biomechanical and engineering perspectives. Reykjavik, Island.

Fink P. **The good, the bad and the ugly press. A successful strategy on how to get a positive attitude to functional disorders**. ICPM, Lissabon, Portugal, 2013.

Fink P. **Bodily distress syndrome – BDS?** Konference arrangeret af Lægeforeningen, Zell am See, Østrig.

Fink P. **The good, the bad and the ugly press. A successful strategy on how to get a positive attitude to functional disorders**. Health psychology conference, Aitutaki, New Zealand.

Fink P. **Bodily distress disorder and the new classification**. WPA, Wien, Østrig.

Fink P. **Multiple medically unexplained symptoms and somatoform disorders vastly increase sick leave and work disability in primary care patients. A ten-year follow-up study**. APM 60th Annual Meeting, Tucson, USA.

Fjorback LO et al. **Economic evaluation of Mindfulness Therapy for Bodily Distress Syndrome**. Annual Mindfulness Conference, University of Massachusetts Medical School, Boston.

Fjorback LO. **Experiments and experiences: lessons from collaborative research on contemplative practice**. Mind and Life Europe Symposium for Contemplative Studies, Berlin.

Fjorback LO. **Mindfulness**. Dansk Psykiatrisk Selskabs årsmøde.

Frostholm L & Jensen DH. **ACT Group Therapy for Health Anxiety – paper presentation**. ACBS World Conference XI, Sydney, Australia.

Frostholm L & Jensen DH. **ACT for Functional Somatic Syndromes and Health Anxiety**. ACBS World Conference XI, Sydney, Australia.

Rask CU. Functional **somatic symptoms at the age of 5-7 years: A general population study of factors linked to medical consultation**. EAPM, Cambridge.

Rask CU. **Treatment of Post-Concussion Symptoms in 15-30 years olds - early intervention** (intern temadag med deltagelse af Kurt Kroenke).

Schröder A **Cognitive-behavioural group treatment for a range of functional somatic syndromes: Lessons learned from the STreSS-1 trial** EAPM 2013, Cambridge, England.

Schröder A. **(Chair of Symposium): Psychological treatment for functional somatic syndromes** EAPM 2013, Cambridge, England.

Schröder A. **Cognitive-behavioral group treatment for a range of functional somatic syndromes: Lessons learned from the STreSS-1 trial.** APM 60th Annual Meeting, Tucson, USA.

Populærvideenskabelige foredrag

Carstensen T. **Psykosociale faktorerens betydning for restitution efter akut whiplash traume.** Klinisk Socialmedicin & Rehabilitering, Aarhus.

Carstensen T. **Whiplash - Risiko, forebyggelse, behandling.** PTU - Rehabiliteringscenter, Rødovre.

Fink P. **Funktionelle lidelser.** Faglig foredragsdag arrangeret af Eksperimentariet og Lundbeckfonden, Eksperimentariet, København.

Fjorback LO. **Mindfulness og arbejdsliv,** Folkeuniversitet, Aarhus.

Fjorback LO. **Mindfulness og arbejdsliv,** Folkeuniversitet, København.

Fjorback LO. **Mindfulness,** Heldags-workshop, Region Midt.

Fjorback LO. **Mindfulness og arbejdsliv,** Folkeuniversitet, Odense.

Fjorback LO. **Mindfulness og arbejdsliv,** Folkeuniversitet, Herning.

Kronstrand LM. **Helbredsangst.** Foredrag arrangeret af Eksperimentariet og Lundbeckfonden, Eksperimentariet, København.

Preuss, T. **Nonfarmakologisk behandling af patienter med kroniske smerter med mindfulness.** Dansk smerteforums årsmøde 2013, Ebeltoft.

Preuss, T. **Fakta og dilemmaer om mindfulness.** Oplæg for HR chefer i region midt. Flensborg.

Preuss, T. Mindfulness. Forelæsning på Folkeuniversitet, Aarhus.

Preuss, T. Mindfulness og stress. Oplæg for sekretærgruppen Nyremedicinsk Afdeling C, Aarhus Universitetshospital.

Rask CU. **Funktionelle lidelser hos unge**. Oplæg, Ungdomsmedicinsk Konference, Aarhus.

Toscano, L. **Funktionelle lidelser**. Videncenter for Helbred og Forsikring, Virum.

Toscano, L. **Klinisk vejledning**. Læger, Region Sjælland.

Toscano, L. **Funktionelle Lidelser**. Lægedage, København.

Posters

Eilenberg T. **Acceptance and Commitment Group Therapy (ACT) for health anxiety - A Randomized controlled Trial. Body and Mind: An all age approach to psychosomatic medicine and consultation liaison psychiatry**. EAPM Conference, Cambridge. England

Eilenberg T. **Acceptance and Commitment Group Therapy (ACT) for health anxiety - Preliminary Results from a Randomized controlled Trial**. The European Association for Behavioural and Cognitive Therapies (EABCT) 43rd Annual Congress in Marrakech, Morocco.

Fjorback LO. **The Mechanisms of Mindfulness in Relation to Bodily Distress**. EAPM Conference, Cambridge. England

Jensen, DH. **Internet-delivered Acceptance and Commitment Therapy (I-ACT) for Health Anxiety: A pilot study**. ACBS World Conference XI, Sydney, Australia.

Preuss, T. **Mindfulness Therapy for Veterans - A pilot study** Mind and Life Europe Symposium for Contemplative Studies 10 – 13 October 2013, Berlin, Germany

Rask CU. **Health anxiety in childhood: A general population study of 11-12 year old Danish children**. EAPM, Cambridge.

Rask CU. **Factor Structure of the Childhood Illness Attitude Scales (CIAS) in a population-based sample of 11-12 year old Danish children: The Copenhagen Child Cohort (CCC2000)**. ESCAP, Dublin.

Thorgaard M. **Health anxiety and illness behaviour in children of mothers with severe health anxiety – a pilot study**. EAPM2013, Cambridge, England

Undervisning

Forskeruddannelse

Fink P. **Spørgeskemakursus**, Odense Universitet / Aarhus Universitet.

Jensen JS. **Basic Biostatistics** for ph.d.-studerende, Aarhus Universitet.

Jensen J.S **Linear and logistic regression** for ph.d.-studerende, Aarhus Universitet.

Prægraduat undervisning

Carstensen T. **Funktionelle Lidelser**. Gæsteforelæsning på bacheloruddannelsen i psykologi, Syddansk Universitet.

Eilenberg T. **Acceptance and Commitment Group Therapy (ACT) for Health Anxiety: A randomised trial** for amerikanske medicinstuderende på forespørgsel fra Danish Institute for Study Abroad (DIS), Stakladen, Aarhus.

Fink P. Foredrag om **Bodily distress syndrome (BDS) and Health anxiety** for amerikanske medicinstuderende på forespørgsel fra Danish Institute for Study Abroad (DIS), Stakladen, Aarhus.

Fink P. Carstensen T., Frostholm L, Pedersen MM, Nielsen HB, Agger JL, Jensen DH, Mortensen M & Eilenberg T. **Sundhedpsykologi**, medicinstuderende på 4. sem., Aarhus Universtet.

Fink P. **Liaisonpsykiatri**, medicinstuderende, 11. sem., Aarhus Universitet.

Fjorback LO. **Mindfulness**, medicinstuderende, Aarhus Universitet.

Nielsen, H. B. & Preuss, T. **Funktionelle lidelser, psyke og soma**. Kursusgruppen under Foreningen af Psykologistuderende i Aarhus, Aarhus Universitet.

Rask CU. **Børne- og Ungdomspsykiatri**, medicinstuderende, 11. sem., Aarhus Universitet.

Schröder A. **Behandling af funktionelle lidelser**. Bachelor-seminar Folkesundhedsvidenskab, Aarhus Universitet.

Thorgaard M. **Børne- og Ungdomspsykiatri**, medicinstuderende 10. og 11. sem., Aarhus Universitet.

Toscano, L. **Somatisering og funktionelle lidelser**. Medicinstuderende, Odense Universitet.

Postgraduat undervisning

Carstensen T. **Acceptance & Commitment Therapi (ACT) til funktionelle lidelser**. Undervisning af Fysioterapeuter, ergoterapeuter, sygeplejersker og læger, Aarhus.

Christensen NB. **Term kursus**, specialeuddannelsen, Odense.

Rask CU. **Helbredsangst**. Klinisk team, OCD klinikken, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Risskov, AUH.

Eilenberg T. **ACT-behandling af funktionelle lidelser**. 1-dags kursus for psykologer og læger på Smertecenter, Middelfart Sygehus.

Eilenberg T. **Introduktion til ACT-behandling** for smertepsykologer, smertenetværksforum.

Fink P. **Bodily distress syndrome – BDS?** Praktiserende psykiatere, København.

Fink P. **Nyt behandlingstilbud til diagnosen "Helbredsangst" samt andet nyt. Hvilke patientgrupper kan henvises?** Fyraftensmøde for læger, Aarhus.

Fink P. Undervisning i **Klinisk Vejledning for Almen Praksis – Funktionelle Lidelser**, DSAM Årsmøde, Kolding.

Fink P & Rask CU. **TERM kursus for praktiserende læger**, DSAM, Nyborg.

Fjorback LO. **Mindfulness-baseret-stress-reduktion**, uddannelse for læger og psykologer: Modul 1 og modul 2.

Fjorback LO. **Mindfulness**, praktiserende læger.

Fjorback LO. **Mindfulness og cancer**, sygeplejersker.

Fjorback LO. **Mindfulness**, psykiatere, fagligt forum.

Fjorback LO. **Mindfulness**, uddannelsesdag for psykiatere, Risskov.

Fjorback LO. **Mindfulness**, specialeuddannelsen for almen medicin, Odense.

Fjorback LO. **Mental træning** ved forsvarskommandoen.

Nielsen, L.K., Nielsen, HB., Rehfeld, E. **Introduktionuddannelse i ACT. Hvad er ACT og hvordan kan det anvendes til funktionelle lidelser (herunder helbredsangst)**. 5 dages uddannelse for læger og psykologer.

Nielsen, L.K. **Hvad er helbredsangst?** Foredrag for lægesekretærer i Region Midt, Papirfabrikken, Silkeborg.

Rask CU. **Funktionelle somatiske symptomer og tilstande hos børn og unge**. Specialespecifikt kursus for pædiatere, Kbh.

Rask CU. **Tilpasningsreaktioner og funktionelle lidelser hos børn og unge**. Specialpsykologuddannelsen, Aarhus.

Rask CU. **Somatoforme tilstande i barn- og ungdommen**. H-kursus for kommende speciallæger i børne- og ungdomspsykiatri, Kbh.

Rask CU. **Oplæg om den nye vejledning i funktionelle lidelser**. Opdatering på tværs - 4 DSAM-vejledninger på kursus. Lægedage, Kbh.

Schröder A. **Kommunikation af funktionelle lidelser**. Specialeuddannelsen almen medicin, Aarhus Universitet.

Schröder A. **Somatoforme tilstande**. I-kursus i psykiatri. Aarhus Universitet.

Schröder A. **Kognitiv behandling af funktionelle lidelser**. Specialistuddannelse i kognitiv terapi. Aarhus Universitet.

Toscano, L. **Funktionelle Lidelser**. Smertecenter Middelfart.

Toscano, L. **Kommunikation og Funktionelle Lidelser**. Kolding.

Toscano, L. **Funktionelle Lidelser**. Specialeuddannelsen for læger, Odense x 4.

Toscano, L. **Kommunikation og Funktionelle Lidelser**. Specialeuddannelsen for læger, Aarhus x 8

Toscano, L. **Funktionelle Lidelser**. Onkologisk afdeling, Vejle Sygehus.

Toscano, L. **Funktionelle Lidelser**. Arbejdsmedicinsk afdeling, Odense.

Andet

Fjorback LO et al. **Etablering af mindfulness-uddannelse**; Dansk Center for Mindfulness.

Kronstrand, LM. **Etablering af ACT-uddannelse**.

Fjorback LO. **Oprettelse af hjemmeside**; <http://mindfulness.au.dk/>

Løbende redaktionelt arbejde

Peer reviews

Der er foretaget peer reviews for følgende tidsskrifter:

- Acta Scandinavica Psychiatrica
- BMC
- BMC Medical Education
- British Journal of Psychiatry
- Journal of Clinical Epidemiology
- Journal of Mental health
- Journal of Pediatrics
- Journal of Psychosomatic Research
- Nordic Journal of psychiatry
- Plos one
- Psychoneuroendocrinology
- Trials

Editorial boards

- Fink P. General Hospital Psychiatry
- Fink P. Psychosomatics
- Fink P. Journal of Psychosomatic Research

Bedømmelsesudvalg

Fink P. **Formand for bedømmelsesudvalg på ph.d.-afhandling** (Long-term outcomes and course of illness in first episode psychosis: Predictors of recovery, trajectories of symptoms and metacognition. A 10 year follow-up study of the OPUS cohort), Aarhus Universitet.

Fink P. **Formand for bedømmelsesudvalg på ph.d.-afhandling** (Studies on the relation between pain perception, genes and emotions), Aarhus Universitet.

Fink P. **Moderator ved ph.d.-forsvar** (psychosocial working conditions, physiological stress, and the risk of depression), Aarhus Universitet.

Fink P. **Moderator ved ph.d.-forsvar** (Autoimmunity, infections, and cancer as clues to the etiology of schizophrenia and mood disorders), Aarhus Universitet.

Fjorback L. **Bedømmelse af forskningsstøtteansøgninger** for the Ontario Mental Health Foundation.

Rask CU. **Formand for bedømmelsesudvalg på ph.d.-afhandling** (Professional daycare awareness of preschool children of depressed parents), Aarhus Universitet.

Schröder A. **Reviewer for Chief Scientist Office of the Scottish Government.**

Råd/nævn/udvalg

- Christensen NB. Medlem af Forløbsgruppen for Lænde-rygsmerter i Region Midt.
- Christensen NB. Medlem af MTV gruppe om smerte: MTV om identifikation af patienter med subakutte non-maligne smerter, som er i risiko for at udvikle væsentligt funktionstab herunder tab af arbejdsevne.
- Fink P. Konsulent for Retslægerådet.
- Fink P. Fellow i American Academy of Psychosomatic Medicine (APM).
- Fink P. Bestyrelsesmedlem af European Association of Psychosomatic Medicine (EAPM).
- Fink P. Medlem af arbejdsgruppe vedr. revision WHO's neuropsykiatriske interview (SCAN interview).
- Fink P. Medlem af arbejdsgruppe vedr. klinisk vejledning, Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM).
- Fink P. Medlem af diagnoseudvalg, DPS.

- Fjorback L. Deltager i international gruppe, der fastsætter standarder for professionel uddannelse i Mindfulness baseret stress reduktion.
- Jensen DH. Medlem af EDITH - Evaluating Digital Therapy and Health.
- Jensen DH. ACBS Special Interest Group 'ACTing with technology'.
- Rask CU. Medlem af den internetbaserede: Paediatric-liaison Group.
- Rask CU. Medlem af netværk for symptomforskning.
- Schröder A. Expert advisor for the Advisory Committee on WHO Schedules for
- Schröder A. Medlem of EAPM.
- Clinical Assessment in Neuropsychiatry (SCAN), Section 2 (somatoform disorders).
- Toscano L. Netværk for symptomforskning.

Andre forsknings- og formidlingsaktiviteter

Socialfaglig formidling

Temamøder, temadage & fyraftensmøder

Lange AD, Bondesen Helle
Temadag for Jobcenter- og Revamedarbejdere, Aalborg Kommune, Beskæftigelsesforvaltningen.

Lange AD, Toscano L
2-dages Ambassadørkursus for socialfaglige medarbejdere i 6 kommuner, Ry

Lange AD, Toscano L
Temamøde Klinisk Socialmedicin & Rehabilitering – Folkesundhed og Kvalitetsudvikling, Region Midtjylland, Aarhus.

Toscano L, Lange AD
Temadag på Lægedage, København

Lange AD, Jakobsen M
Seminar for praktiserende læger i København og sagsbehandlere i københavnske jobcentre. Plan og Handling, København K

Toscano L, Lange AD, Carstensen T, Hoffmann D, Thøgersen K
2-dages Fagkursus for fysio-, ergoterapeuter og sygeplejersker. Center for Competenceudvikling, Region Midtjylland, Risskov

Lange AD
Workshop, Københavns Kommune, Sundheds- og omsorgsforvaltningen, Forebyggelsescenter Vanløse

Lange AD, Kirkeby L
Temamøde, Jobcenter Viborg, Job & Velfærd, Arbejdsmarked – Sygedagpenge

Lange AD, Toscano L
Temadag for sagsbehandlere og lægefaglige i myndighedsgruppen. Jobcenter København, Center for Arbejdsfastholdelse.

Lange AD, Kirkeby L
Temamøde for sagsbehandlere, medarbejdere i afklarings-/optræningstilbud, leder-/koordinatorgruppen. Afdeling for tilbud til sygedagpengemodtagere, Center for Erhvervsafklaring og Beskæftigelse, Herning

Lange AD, Toscano L
Oplæg for læger, psykologer og sekretærer. Socialmedicinsk Afsnit, Odense Kommune.

Lange AD, Schröder A
Temamøde for Socialmedicinsk Enhed og Arbejdsmedicinsk Enhed, læger og psykologer. Socialmedicinsk Enhed, Aalborg Universitetshospital.

Lange AD, Kirkeby L
Oplæg for Fagforum for psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, Kolding.

Lange AD, Toscano L, Kronstrand LM, Hoffmann D
2-dages Fagkursus for terapeuter og sygeplejersker. Center for Kompetenceudvikling, Region Midtjylland, Risskov.

Toscano L, Lange AD
Temamøde for socialfaglige medarbejdere og lægekonsulenter i nordkøbenhavnske kommuner, Stresscenter Kalmia a/s, Hørsholm.

Toscano L, Lange AD
Temadag for medarbejdere indenfor fysioterapiområdet, værkstedsområdet og det socialfaglige område. Revalideringscenter Aalborg, Aalborg Kommune.

Lange AD, Toscano L
Temamøde for socialfaglige, værkstedsfaglige, adm., fys./ergo., læger, psykologer, sygeplejersker, ledere. Central Forvaltning, Jobigen, Jobcenter Kolding.

Toscano L, Lange AD
Temadag, JobRehabiliteringsCentret, RevaHuset/Koordineret tværfaglig indsats, Odense C.

Toscano L, Lange AD
Oplæg om arbejdsevnebegrebet. FOA Fag og Arbejde, København V

Gæsteforelæsninger

Afdelingen arrangerer 2 gange årligt en åben møderække, hvor både eksterne og interne forskere inviteres til at fremlægge og diskutere deres forskning med afdelingens medarbejdere og andre interesserede:

Bo Hansen, advokat og Janne Juul Wandal, advokat. **Hvad omhandler personskadeerstatningsretten? Og hvilke erstatningsmuligheder har personer med funktionelle lidelser.**

Ole Kudsk Jensen, overlæge, reumatolog og leder af Forskningsenheden for Sygemeldte, RegionsRygcentret i Silkeborg. **Prognostiske markører for smerter og funktion for sygemeldte lænderygpatienter og prædiktionsmodel for tilbagevenden til arbejdet. Betydningen af helbredsbekymringer og bodily distress.**

Stine Amris, overlæge, reumatologisk afdeling og Parker instituttet, Frederiksberg Hospital. **Fibromyalgi – en klinisk afgrænselig smertetilstand eller yderpunktet i et polysymptomatisk distresskontinuum? Hvordan skal vi håndtere patientgruppen?**

Sine Skovbjerg Jakobsen, Forskningsleder, Videncenter for Duft- og Kemikalieoverfølsomhed. **Generel status for vores arbejde på Videncenter for Duft- og Kemikalieoverfølsomhed.**

Birgitte Norrie. Speciallæge i psykiatri. Godkendt specialist og supervisor i psykoterapi. **Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy.**

Christian Møller Pedersen. Ledende psykolog, Afd. for Depression og Angst, Klinik for Center for Selvmordsforebyggelse. **Om hvordan man kan omsætte den eksisterende demografiske viden om risikofaktorer til en brugbar psykologisk forståelsesmodel, der kan danne grundlag for samarbejde med pt. om vurdering og håndtering af egen selvmordsrisiko.**

Lea Dunkerley. Senior projektkoordinator, Komiteen for Sundhedsoplysning. **Self-efficacy – redskaber i praksis.**

Gæster

Prof Kurt Kroenke, Center for Health Services Research, Regenstrief Institute, Inc., i forbindelse med ifm. intern forskningsdag med særlig fokus på inddragelse af flere fysiologiske mål i assessment (bl.a. mhp. bedre forståelse af sygdoms- og virkningsmekanismer) samt på shared care og tværsektorielle behandlingsprogrammer.

Prof Hiroki Okada (Department of Medical Education, Faculty of Medicine, Kagawa University, Japan) efter udtrykt ønske om at komme i afdelingen og følge en gruppeterapi-session samt høre om TERM-modellen, 2013.

Lars-Petter Garan, læge, ph.d. (Smerteklinikken, Oslo Universitetshospital). Besøg for at høre om opstart/opbygning af klinik.

Gæste- / studieophold

Fjorback LO. Mind & Life summer school, USA.

Frostholm L. Department of Psychological Medicine, University of Auckland, New Zealand.

Priser

Fink P. "**Dlin/Fischer Clinical Research Award**", Academy of Psychosomatic Medicine, 2013.

Rask CU. Posterpris EAPM 2013.

Supervision / vejledning

Flere af afdelingens forskere har omfattende vejlederfunktion for ph.d.-studerende, medicinstuderende (forskningsmetodologiopgaver), forskningsårsstuderende samt udfører supervisionsopgaver.

**Forskningsklinikken For Funktionelle Lidelser
Aarhus Universitetshospital,
Nørrebrogade 44
8000 Aarhus C**

Telefon: 7846 4310

Fax: 7846 4340

Email: funktionellelidelser@auh.rm.dk

Hjemmeside: www.funktionellelidelser.dk